

Рекомендації для України щодо роззброєння, демобілізації, та реінтеграції (РДР)

“Діалог з РДР в дев’яти регіонах України”
14 червня 2017 р.

Ці рекомендації базуються на аналізі ситуації в регіонах, досвіду проведення заходів з РДР та обговоренні результатів за круглим столом 15.09.2016, з залученням мережи організацій, що впроваджують діалоги в українських громадах, асоціацій ветеранів і представників місцевих органів влади в дев’яти регіонах України, а також міжнародних експертів.

Перші важливі кроки на шляху до створення більш сприятливих умов для демобілізованих і стабільного та безпечного середовища в Україні були визначені в дванадцятьох пунктах. Запропоновані позиції знаходяться у відповідності до міжнародної доктрини і стандартів РДР. Реалізація рекомендованих заходів заохочується на міжнародному рівні і може бути більш ефективною, якщо буде супроводжуватися підтримкою заходів в рамках РДР з боку проектів міжнародної допомоги з розвитку.

Вступ до РДР

Метою процесу РДР є сприяння забезпеченню безпеки і стабільності в пост конфліктних умовах, для ефективного процесу відновлення та розвитку. РДР являє собою складний процес, враховуючи політичні, військові, гуманітарні і соціально-економічні аспекти. Цей процес покликаний вирішити проблеми безпеки, що виникають коли військові, повертаючись у суспільство, залишаються без засобів до існування або інструментів підтримки, в критичний для них перехідний період від війни до миру. В рамках процесу комплексної підготовки колишніх військових до цивільного життя і надання їм можливості для ефективною економічною та соціальною реінтеграції, РДР прагне підтримати колишніх військових та залучити їх до участі у миротворчому процесі.¹

---

¹ Уривок в перекладі з “Briefing Note to Senior Managers on the Integrated Disarmament, Demobilization, Reintegration Standards”, Міжвідомча робоча група з РДР, <http://unddr.org/uploads/documents/SMN-FINAL.pdf>

Рекомендації з засідання круглого столу

1. Національна політика з РДР

Для успішної реалізації програми з РДР потрібно сформувати національну політику та стратегію, які б визначали зміст, механізми та інституції, відповідальні за їх виконання.

2. Створення Комітету з РДР

Для координації програми з РДР створюється Об'єднаний Національний Комітет, який включатиме представників відповідних державних органів, що опікуються питаннями ветеранів війни та інших учасників бойових дій.

3. Критерії придатності

Мають бути розроблені справедливі, прозорі та недискримінаційні критерії відповідно до відбору та участі в заходах програми з РДР.

4. Увага до гендеру

Процес реінтеграції повинен враховувати відмінні потреби чоловіків та жінок.

5. Єдине вікно

Найкращою формою надання послуг ветеранам та управління відповідною інформацією є створення інформаційної платформи за принципом «єдиного вікна» з застосуванням усіх належних засобів інформаційної безпеки.

6. Включення в процес охорони громадської безпеки

За наявності ресурсів ветерани та інші учасники бойових дій повинні мати можливість брати участь у процесі охорони громадської безпеки та територіальної оборони після проходження належного відбору та підготовки.

7. Реінтеграція у громаді

Процес реінтеграції має бути побудований на принципі включення в громаду, що означає безпосереднє залучення ветеранів та інших учасників бойових дій разом з громадою в процес розробки, планування, виконання та оцінки будь-якої діяльності, спрямованої на реінтеграцію ветеранів та інших учасників бойових дій. Громада також має отримати переваги від програми реінтеграції (особливо ВПО та безробітна молодь). Процес діалогу, що залучає учасників до процесу обговорення та прийняття спільного рішення є рекомендованим підходом до реалізації цього принципу.

8. Підхід, що визначається контекстом

Картування можливостей, аналіз безпеки та соціального контексту визначатиме місцеві підходи реалізації програми реінтеграції.

Місцеві органи влади та організації громадянського суспільства повинні мати повноваження та компетенції визначати і реалізовувати заходи програми реінтеграції.

9. Освіта демократії участі

Реінтеграція ветеранів та інших учасників бойових дій має акцентуватись на навчанні громадянських та політичних прав та демократії участі.

10. Організації ветеранів

Організації ветеранів та інших учасників бойових дій – це хороший ресурс для їх реінтеграції у суспільство, за умови, що вони сприяють формуванню навичок демократичного та відповідального громадянства та активному залученню в життя громади.

11. Соціально-психологічна допомога

Розробка та виконання єдиної програми соціально-психологічної допомоги є важливою умовою успішної реінтеграції ветеранів та інших учасників бойових дій.

12. Підвищення обізнаності

Рівень стигматизації стосовно ветеранів та інших учасників бойових дій в суспільстві є високим і потребує уваги, як складова частина реінтеграційної програми. Інформаційні кампанії щодо подолання стереотипів та упереджень стосовно ветеранів та інших учасників бойових дій. Підвищення чутливості населення до їхніх потреб і проблем після демобілізації сприятиме кращому розумінню та покращенню взаємозв'язків у громадах.

Організації, що брали участь в розробці рекомендацій:

- ІРЦ "Правовий простір", Херсон
- ГО «Кременчуцький інформаційно-просвітницький центр «Європейський клуб», м. Кременчук, Полтавська обл.
- «Відкрита асоціація психологів-практиків "Трансформація", м. Краматорськ, Донецька обл.
- ГО "Поступовий гурт франківців", м. Івано-Франківськ
- ГО Центр підтримки громадських і культурних ініціатив «Тамариск», м. Дніпро
- Центр соціального партнерства, м. Суми
- Пирятинська РГО «Жіночі ініціативи», м. Пирятин, Полтавська обл.
- Громадська спілка «Агенція місцевого економічного розвитку Яворівщини», м. Яворів, Львівська обл.
- Громадська організація ветеранів АТО "Патріот", м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.
- ГО "Союз ветеранів АТО Донбаса", м. Краматорськ, Донецька обл.
- ГО "Спілка учасників АТО м. Хмільника та Хмільницького району", м. Хмільник Вінницька обл.
- Пирятинська районна організація учасників Антитерористичної операції, учасників бойових дій", м. Пирятин, Полтавська обл.
- Пирятинська районна державна адміністрація, м. Пирятин, Полтавська обл.
- ГО "Фонд професійний розвиток", м. Кривий Ріг, Дніпропетровська обл.
- БО "Громадський Фонд "Суми", м. Суми
- Асоціація учасників АТО Львівщини, м. Яворів, Львівська обл.
- Центр допомоги учасникам АТО та членам їх сімей в Донецькій області, м. Краматорськ, Донецька обл.
- Хмільницька районна громадська організація "Право", м. Хмільник Вінницька обл.
- Хмільницький міський центр соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, м. Хмільник, Вінницька обл.
- ГО "Інститут миру і порозуміння", м. Київ
- Шведське товариство миру й арбітражу (Swedish Peace and Arbitration Society), Швеція
- Академія імені Фольке Бернадотта (Folke Bernadotte Academy), Швеція
- Transition International, Нідерланди